

*Розглянуто та затверджено на засіданні колегії
Головного управління статистики у Сумській області
Протокол №2 від 27.02.2018 року*

**Звіт про результати діяльності Головного
управління статистики у Сумській області
у 2017 році**

1. Загальна інформація

Головне управління статистики у Сумській області (далі – Головне управління статистики) є територіальним органом Державної служби статистики України, що в межах наданих повноважень здійснює реалізацію державної політики у сфері статистики в регіоні.

До складу Головного управління статистики входять структурні підрозділи обласного рівня, зокрема п'ять функціональних та вісім обслуговуючих підрозділів, включаючи чотири самостійні посади, та шість відокремлених підрозділів у районах області.

Головне управління статистики, відповідно до завдань, визначених Планом державних статистичних спостережень, Положенням про Головне управління статистики у Сумській області, а також згідно з пріоритетами Стратегії розвитку державної статистики на період до 2017 року, здійснює свою діяльність із застосуванням процесно-орієнтовного підходу до вироблення статистичної інформації та організації статистичної діяльності за такими основними напрямками:

- організація і проведення статистичних спостережень за соціально-економічними й демографічними процесами, екологічною ситуацією в області;
- моніторинг інформаційних потреб користувачів, забезпечення їх вільного доступу до статистичних даних, підвищення рівня відкритості та прозорості роботи органів державної статистики;
- установлення партнерських стосунків із респондентами державних статистичних спостережень, зменшення звітного навантаження, забезпечення достовірності статистичних даних;
- удосконалення звітно-статистичної документації та статистичної інфраструктури;
- впровадження новітніх інформаційних технологій збирання, опрацювання й передачі статистичної інформації;
- запровадження в практику діяльності міжнародних, перш за все європейських, статистичних стандартів і рекомендацій.

Пріоритетними напрямками вдосконалення діяльності Головного управління статистики у 2017 році визначено сприяння забезпеченню задоволення потреб користувачів статистичної інформації та підтримка партнерських стосунків з респондентами.

2. Основні підсумки діяльності

Організація і проведення державних статистичних спостережень

Згідно з Планом державних статистичних спостережень на 2017 рік, затвердженим Кабінетом Міністрів України №175-р від 16.03.17 року, на виконання Закону України «Про державну статистику», Головним управлінням статистики у 2017 році проведено 88 статистичних спостережень. Інформація збиралась за 112 формами статистичної і фінансової звітності та 11 анкетами для проведення спеціально організованих статистичних спостережень за 19 розділами і тематиками статистики, зокрема: демографічної та соціальної статистики, макроекономічної статистики, статистики навколишнього середовища та інших галузей. Всього у 2017 році Головним управлінням статистики здійснено 665 статистичних спостережень (з урахуванням їх періодичності), статистичною звітністю охоплено 8098 респондентів. Збирання та опрацювання статистичної інформації здійснювалися як на обласному, так і на районному рівнях.

З метою вивчення думки керівників підприємств щодо економічного становища та перспектив розвитку їх підприємств, Головне управління статистики на постійній основі проводить обстеження ділової активності промислових, сільськогосподарських підприємств, будівельних, торговельних та транспортних організацій. З цього приводу у 2017 році опитано 149 підприємств.

Для одержання інформації щодо соціально-економічних характеристик сектору домогосподарств, проведення всебічного аналізу рівня життя населення, комплексної оцінки стану ринку праці та проведення розрахунків основних показників у галузі сільського господарства, Головне управління статистики проводить вибіркові обстеження умов життя домогосподарств, економічної активності населення, трудової міграції населення та обстеження сільськогосподарської діяльності населення в сільській місцевості. У 2017 році участь в обстеженні взяли: 358 домогосподарств з питань обстеження умов їхнього життя, 2004 – з питань економічної активності, 792 – з питань трудової міграції та 903 сім'ї в сільській місцевості – з питань сільськогосподарської діяльності.

На споживчому ринку Сумщини проводиться щомісячне вибіркоче обстеження зміни роздрібних цін (тарифів) на товари (послуги)-представники у торговельній мережі (включаючи міські ринки) та у сфері послуг. У 2017 році реєстрація зміни цін (тарифів) проводилась по 328 товарах (послугах), у т.ч. 132 продовольчих товарах, 196 непродовольчих товарах та послугах у містах Суми, Конотоп, Ромни, Шостка.

З метою поліпшення організації державних статистичних спостережень та покращення якості статистичних даних у 2017 році Головне управління

статистики брало участь у роботах, пов'язаних зі здійсненням інвентаризації державних статистичних спостережень, які проводитимуться у 2019 році. Під час інвентаризації до Держстату було надано, враховуючи зауваження опитаних респондентів, 39 пропозицій з удосконалення 28 державних статистичних спостережень демографічної та соціальної статистики, економічної статистики та навколишнього середовища, з них враховано – 31 (79,5%).

Виконуючи стратегію розвитку Державної статистики на період до 2017 року, в рамках впровадження інтегрованої системи статистичної інформації Головне управління статистики брало участь в апробації трьох форм статистичної звітності, які були протестовані в Інтегрованій системі обробки статистичних даних (ІСОСД), а саме: 4-МТП (річна), 6-сільрада (річна), 2К-Б (квартальна), а також в апробації комплексів електронної обробки інформації за формами 11 МТП (річна) (для районного рівня), 1-послуги (квартальна), Валова продукція сільського господарства (річна), 37-сг (місячна) та 4-сг (річна) (для районного рівня). Також, протягом 2017 року продовжувалась розробка двох статистичних спостережень (1-торг (нафтопродукти) (місячна) і 1-КБ (місячна)) одночасно в КЕОІ та ІСОСД.

Одним із головних завдань, покладених на Головне управління статистики, є ведення та використання даних ЄДРПОУ – автоматизованої системи збирання, накопичення та опрацювання даних про юридичних осіб всіх форм власності та організаційно-правових форм господарювання, відокремлені підрозділи юридичних осіб, що знаходяться на території України, а також відокремлені підрозділи юридичних осіб України, що знаходяться за її межами.

Для підвищення достовірності даних ЄДРПОУ здійснюється взаємний обмін інформацією між державними реєстраторами та органами державної статистики щодо юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб взятих/знятих з обліку, а також інформацією щодо вчинення реєстраційних дій. На підставі цих даних Головне управління статистики проводить щоденне оновлення бази даних ЄДРПОУ. Станом на 1 січня 2018 року в ЄДРПОУ по Сумській області значилось 23597 суб'єктів, у тому числі 22397 юридичних осіб та 1200 відокремлених підрозділів юридичних осіб.

Згідно Комплексної програми в Головному управлінні статистики здійснюється ведення статистичного реєстру «АГРО», який є одним з найважливіших статистичних інструментів для проведення державних статистичних спостережень та повного обліку сільськогосподарських товаровиробників. Станом на 1 листопада 2017 року в реєстрі «АГРО» нараховувалося 1061 діюче сільськогосподарське підприємство, у тому числі 649 діючих фермерських господарств.

Поширення інформації та комунікації, інформаційне забезпечення моніторингу державних програм та стратегій

Головне управління статистики постійно вивчає ступінь задоволення всіх категорій користувачів статистичними даними, проводячи спеціальні анкетні опитування. Усього у звітному періоді, спільно з Держстатом, проведено 4 опитування думки користувачів: зі статистики доходів та умов життя (щодо показників самооцінки домогосподарствами рівня своїх доходів), енергетики (зокрема статистичних даних щодо постачання та використання енергії), сільського господарства (щодо внесення мінеральних та органічних добрив і проведення інших агротехнічних робіт під урожай сільськогосподарських культур), також вивчався рівень задоволення інформаційних потреб користувачів статистичних даних щодо показників таблиць смертності та середньої очікуваної тривалості життя населення Сумської області. Крім того, вивчалися питання ступеня відповідності потребам користувачів інформації, що міститься у статистичних виданнях. За результатами цих опитувань отримано й опрацьовано 29 анкет.

З метою інформування органів державної влади, інших користувачів статистичних даних щодо соціально-економічної ситуації в області органи державної статистики здійснюють активну інформаційно-публікаційну діяльність. Так, у звітному періоді підготовлено: 109 комплексних статистичних бюлетенів, 20 збірників, 35 економічних доповідей та 210 експрес-випусків.

Крім того, в рамках виконання робіт з опрацювання регіональних (обласних) програм, прогнозних документів, інших комплексних інформаційно-аналітичних матеріалів з питань економічного і соціального розвитку, у 2017 році Головним управлінням статистики забезпечено підготовку інформації для соціально-економічних паспортів Сумської області, районів та міст обласного підпорядкування, моніторингу реалізації Генеральної схеми планування території регіону, моніторингу соціально-економічних показників розвитку Сумської області, регіонального стану навколишнього середовища, а також інвестиційного паспорту та кредитного рейтингу м.Суми.

Органи державної статистики області проводять роботу з висвітлення результатів державних статистичних спостережень у засобах масової інформації обласного та районного рівнів. Протягом 2017 року підготовлено 24 комплексні повідомлення для ЗМІ «Соціально-економічне становище Сумської області та м.Суми» та 288 повідомлень «Соціально-економічне становище району (міста) Сумської області», які були оприлюднені в інтернет-виданнях 641 раз. Також, 287 інформаційних матеріалів з різних актуальних питань сьогодення оприлюднені 3720 разів. Фахівці органів державної статистики 379 разів виступили на радіо, провели 5 прес-конференцій та надали для телерадіокомпанії «UA:СУМИ» та телекомпанії СТС чотири інтерв'ю.

Головне управління статистики безпосередньо співпрацює із газетами: «Панорама», «Ваш шанс», «Життя Лебединщини», «Голос часу», «Знамя труда», «Полісся», «Перекресток», «Вісті Роменщини», «Новий погляд», «Недригайлів сьогодні», «Голос Посулля», «Наш край», «Конотопський край», «Сільські горизонти», «Прапор перемоги».

У 2017 році в рамках інформаційної підтримки користувачів доповнювалася електронна база статистичних продуктів – «Електронна бібліотека». Відвідувачі мали вільний доступ до статистичних продуктів в електронному та паперовому вигляді. Цією можливістю, в основному, користувалися студенти, аспіранти та викладачі вищих навчальних закладів.

Для забезпечення доступності, гласності та відкритості статистичної інформації для користувачів усіх рівнів, активно використовуються можливості офіційного веб-сайту Головного управління статистики, де розміщується інформація за всіма галузями статистики у різних форматах: експрес-випуски, статистична інформація, прес-випуски, короткі підсумки соціально-економічного становища області. У 2017 році було запроваджено щомісячне розміщення інфографіки для покращення наочного сприйняття статистичної інформації.

Для зручності користувачів у 2017 році на веб-сайті розміщувалися річні плани-графіки оприлюднення експрес-випусків, статистичної інформації, статистичних видань (збірників, бюлетенів та інших аналітичних матеріалів). Також на сайті постійно здійснювалася актуалізація інформаційного наповнення розділу «Щоденник користувача» для задоволення інформаційних потреб користувачів.

Удосконалення інформаційного наповнення веб-сайту та його своєчасне оновлення сприяло зростанню зацікавленості відвідувачів сайту, кількість яких станом на кінець 2017 року перевищила 325 тис. осіб.

З метою забезпечення зворотного зв'язку з користувачами статистичної інформації Головне управління статистики на постійних засадах проводить заходи щодо роз'яснення та популяризації статистичних даних. Так, за 2017 рік спеціалістами органів державної статистики області підготовлено 48 листів роз'яснювального та рекламного характеру, проведено 14 круглих столів з користувачами статистичної інформації, підготовлено 12 інфографіків, Каталог офіційних статистичних публікацій, одна рекламна презентація Статистичного щорічника Сумської області за 2016 рік, 2 буклети на теми: «Статєво-віковий склад населення Сумської області» та «Населення Сумської області».

В рамках реалізації Закону України «Про доступ до публічної інформації», у 2017 році Головним управлінням статистики надано 125 відповідей на запити щодо публічної інформації.

За 2017 рік до органів статистики надійшло 140 звернень від громадян. Всі звернення розглянуто відповідно до Закону України «Про звернення громадян», надано відповіді. Також у звітному періоді до Головного управління статистики надійшло звернення від депутата Сумської обласної ради, на яке щомісячно надавалась статистична інформація.

Найбільш актуальними питаннями, що порушували громадяни у зверненнях до органів статистики впродовж року, були: надання інформації за різними галузями статистики, надання роз'яснення з питань методології, кадрові питання.

Взаємодія з респондентами

Для зворотного зв'язку з респондентами, органами державної статистики області широко практикується проведення нарад і семінарів з питань обліку та звітності, надання консультацій стосовно методології складання статистичної звітності, підготовка організаційних, інструктивних та методичних листів, а також оглядових за результатами проведення державних статистичних спостережень. Так, у звітному періоді з респондентами проведено 96 інструктивних нарад з питань запровадження нових/внесення змін до чинних державних спостережень і надіслано 3183 листи, а також надано допомогу та консультативну підтримку щодо проведення державних статистичних спостережень 683 підприємствам, крім того 31 консультацію проведено безпосередньо на підприємствах.

З метою оптимізації процедури збору державної статистичної звітності в Головному управлінні статистики успішно функціонує прийом всієї статистичної та фінансової звітності за принципом «Єдиного вікна». За звітний період 9681 респондент подав звітність у такий спосіб, у тому числі на районному рівні – 4978. Згідно з пріоритетами Стратегії розвитку державної статистики на період до 2017 року з кожним роком все більша кількість звітуючих респондентів залучається до звітування прогресивним способом в електронному вигляді, відповідно кількість звітуючих на паперових носіях зменшується. Так, у 2017 році їх кількість у порівнянні з 2016 роком зменшилася на 11,3%.

Для зручності респондентів та забезпечення їх поінформованості на веб-сайті працює та постійно оновлюється сервіс "Пошук за кодом ЄДРПОУ", який дозволяє їм отримувати, без витрат часу, за ідентифікаційним кодом Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (далі – ЄДРПОУ) перелік усіх форм державних статистичних спостережень, за якими необхідно звітувати до органів державної статистики області. Крім того, на веб-сайті розміщено «Щоденник респондента», який дозволяє отримувати респондентам всю необхідну інформацію в оперативному режимі.

Відповідно до Плану впровадження Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату від 14 травня 2013р. №149, у 2017 році анкетне опитування проводилося по 17 формах державних статистичних спостережень. Це нові форми та форми, що зазнали суттєвих змін порівняно з попереднім роком. У ході опитування отримано та опрацьовано 176 анкет.

З метою скорочення звітного навантаження на респондентів, уникнення дублювання інформаційних потоків, органи державної статистики області використовують адміністративні джерела даних для складання статистичної інформації. У 2017 році Головне управління статистики згідно угод співпрацювало з Сумським обласним центром зайнятості, Службою автомобільних доріг у Сумській області, Сумською та Конотопською дирекціями залізничних перевезень державного підприємства Укрзалізниця, Сумською митницею державної фіскальної служби та Управлінням Національного Банку України у Сумській області.

Регулярний взаємообмін інформаційними ресурсами здійснюється з обласною державною адміністрацією, місцевими органами виконавчої влади та самоврядування – з питань економічної статистики, з Управлінням державної реєстрації Головного територіального управління юстиції у Сумській області, Прокуратурою Сумської області, Головним управлінням Пенсійного фонду України у Сумській області та Управлінням охорони здоров'я Сумської ОДА – з питань демографічної та соціальної статистики.

У другому півріччі 2017 року Головним управлінням статистики було проведено консультації, круглі столи зі структурними підрозділами облдержадміністрації з питань взаємообміну інформацією. Як результат співпраці, було заключено Угоду щодо взаємообміну інформаційними ресурсами між Держстатом та Сумською обласною адміністрацією.

Для координації державних статистичних спостережень і оптимізації участі в них респондентів Головним управлінням статистики проводяться роботи щодо актуалізації та оновлення інформації даних реєстру статистичних одиниць (далі – РСО), а саме, на основі даних державних статистичних спостережень ідентифікуються місцеві одиниці й актуалізується інформація щодо них у РСО. Також, базовою інформацією для актуалізації РСО є дані ЄДРПОУ.

Розвиток інформаційних технологій

У 2017 році продовжувалася робота з модернізації інформаційних і комунікаційних технологій збору, обробки, збереження та поширення статистичних даних за процесною схемою обробки статистичної інформації.

Впровадження новітніх інформаційних технологій у галузі статистики у звітному періоді здійснювалося шляхом вдосконалення системи електронної

звітності; осучаснення комплексів електронної обробки інформації (КЕОІ); подальшого впровадження інтегрованої системи статистичної інформації (ІССІ); подальшої розробки та вдосконалення програмних модулів, що дозволяють забезпечити технічний супровід процедури подання респондентами звітності у форматі "єдиного вікна" та розширити можливості цього сервісу.

Постійно проводились роботи по супроводженню системи електронної звітності органів державної статистики, надання консультацій та роз'яснень щодо роботи в системі респондентам, що призвело до зростання кількості звітуючих в електронному вигляді. У 2017 році через систему електронної звітності подавали звіти 58 % усіх респондентів.

Для збереження позитивної динаміки зростання обсягів електронного звітування проводились наради з підприємствами з залученням представників компанії «Інтелект Сервіс»; на веб-сайті Головного управління статистики у розділі «Щоденник респондента» розміщена вся необхідна інформація про функціонування системи електронної звітності в органах державної статистики.

Під час подання електронної звітності респонденти використовували програмні продукти М.Е. Дос, Арт-звіт, iFin, 1-С, Соната. Подання фінансової звітності в електронному вигляді здійснюється одночасно для Державної фіскальної служби та органів статистики України за допомогою автоматизованої системи «Єдине вікно подання електронної звітності».

3. Кадрове та фінансове забезпечення

Удосконалення системи управління персоналом, підготовки та навчання кадрів

Робота з персоналом в умовах реформи державної служби є одним з найважливіших напрямків діяльності Головного управління статистики.

Станом на 01.01.2018 року штатним розписом Головного управління статистики передбачено 206 посад, фактично працює 203 особи. Із загальної кількості працюючих 161 особа (79,3 %) – державні службовці, 34 (16,8 %) – працівники, які виконують функції з обслуговування, 8 (3,9 %) – робітники. Переважну більшість із числа працюючих складають жінки – 189 осіб, або 93,1 % від загальної кількості фактично працюючих.

Посади державних службовців категорії "Б" обіймають 57 осіб (35,4 %), категорії "В" – 104 особи (64,6 %).

Щодо освітнього рівня державних службовців, то вищу освіту ступеня магістра (спеціаліста) мають 147 осіб або 91,3% від загальної кількості (98,2% серед державних службовців категорії «Б» та 87,5% серед державних службовців категорії «В»).

Серед державних службовців 78,9% мають економічну освіту, кожний п'ятий з них (20,5%) є фахівцем зі статистики.

Дві або більше вищі освіти мають 18 держслужбовців (11,2 % їх загальної кількості). Також в Головному управлінні статистики працюють 3 магістри державного управління.

Станом на 01.01.2018 року у Національній академії статистики, обліку та аудиту (м.Київ) навчається для отримання вищої освіти ступеня магістра один державний службовець і чотири навчаються у Сумському державному університеті, у тому числі двоє здобувають другу вищу освіту.

За стажем роботи в системі, 49,1 % державних службовців категорії «Б» та 37,5 % державних службовців категорії «В» працюють в управлінні статистики понад 20 років.

Прийом на роботу до Головного управління статистики нових працівників у 2017 році здійснювався у встановленому законодавством порядку.

Впродовж року в Головному управлінні статистики відбулося 4 засідання конкурсної комісії. За результатами конкурсу 6 осіб призначено на посади державної служби, з них 5 осіб – на посади державної служби категорії "Б". Переведення 8 державних службовців категорії "Б" і "В" на рівнозначну посаду відбувалося без конкурсного відбору, відповідно до Закону України "Про державну службу".

Звільнено з посад у звітному році 8 працівників Головного управління статистики, з них 4 – державні службовці (2 особи – категорії "Б" і 2 особи – категорії "В"). Плинність кадрів серед державних службовців у Головному управлінні статистики за 2017 рік становила 2,4%.

Важливим напрямом кадрової роботи Головного управління статистики залишається підвищення кваліфікації, яке включає в себе професійні програми, спеціалізовані навчальні курси, тематичні семінари (постійно діючі та короткострокові, зокрема тренінги), стажування, а також участь у щорічному Всеукраїнському конкурсі «Кращий державний службовець» і виконання планів самоосвіти. В Головному управлінні статистики підвищила кваліфікацію за професійною програмою, у Національній академії статистики, обліку та аудиту 1 особа, за програмою тематичних короткострокових семінарів підвищили кваліфікацію – 6 осіб, у рамках першого туру щорічного Всеукраїнського конкурсу «Кращий державний службовець» – 9 осіб. Протягом 2017 року застосовано наставництво до 6 працівників у рамках виконання індивідуального плану, в тому числі до 2 працівників із вивченням відповідного вступного навчального курсу.

Крім того, підвищення кваліфікації держслужбовців відбувалося шляхом проведення тематичних постійно діючих та короткотермінових семінарів згідно з розробленими планами. Заняття проводилися на постійних місцях роботи працівників один раз на тиждень. Також усі державні службовці постійно підвищували кваліфікацію шляхом самоосвіти.

Особлива увага в колективі Головного управління статистики приділялася забезпеченню необхідних умов праці, зміцненню трудової та виконавчої дисципліни. За 2017 рік відсутні випадки порушення працівниками службової, виробничої та трудової дисципліни.

Запобігання та протидія корупції

Відповідно до законів України "Про запобігання корупції", "Про державну службу", інших законодавчих та нормативно-правових актів антикорупційного характеру Головне управління статистики вживало заходів щодо запобігання та протидії проявам корупції.

Були здійснені організаційні заходи щодо забезпечення подання співробітниками Головного управління статистики Декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі – Декларація). Порушень в частині несвоєчасного подання або неподання штатними працівниками Головного управління статистики Декларації не зафіксовано.

У Головному управлінні статистики службові розслідування (перевірки) з метою виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню корупційного правопорушення, або невиконання вимог антикорупційного законодавства, у 2017 році не проводились у зв'язку з відсутністю вищезазначених правопорушень.

Результати фінансової діяльності, використання коштів державного бюджету

Для здійснення функціональних повноважень у 2017 році кошторисом загального фонду Головного управління статистики передбачено видатки за всіма КПКВ на загальну суму 24126,1 тис.грн.

Повністю профінансовані та оплачені видатки загального фонду на оплату праці, нарахування на заробітну плату та оплату енергоносіїв. Кредиторська заборгованість на 1 січня 2018 року відсутня.

У 2017 році загальна сума надходжень до спеціального фонду Головного управління статистики склала 261,1 тис. грн., з яких 149,9 тис. грн. становлять доходи за послуги, що надаються головним управлінням статистики у відповідності до Постанови КМУ від 08.11.2000 року №1659 «Про затвердження Положення про проведення статистичних спостережень

та надання органами державної статистики послуг на платній основі» (зі змінами) та 111,2 тис. грн. – сума надходжень за оренду майна бюджетних установ. Також слід відмітити надходження залишку коштів попереднього року за оренду майна по наказу Держстату №116 від 21.04.2003 року у сумі 100 тис. грн. на заміну частини вікон у Головному управлінні статистики у Сумській області.

В частині видатків спеціального фонду на початок 2018 року кредиторська заборгованість відсутня.

Заступник начальника

В.В. Куніцина